אין דער ציוניסטישער וועלט

(באמערקונגען)
פון א. ציוני

(פובליסיטי - דעפארטמענט פון דער ענגעדער ציוניסטישער פעדעראציע)

דער אידישער הימעל איז לויטערער געוואָרען וואָס אנבאלאנגט דעם ציוניזם אין די ציין-האפנונגען. מיר מיינען נישט, אז דער הימעל איז ווירקליך געווען פארוואלקנט, אבער אזוי האבען פרוכטבד איינרעדידן דעם אידישען עולם די פראָפעסיאָנעלע פעסימיסטען. זינט לאנד הרזאָ'ס "צווייטע דעראראציע", ווי מ'רופט זיין ווידערדאלונג פון דער באלפור - דעקלאראציע, זענען זיי שטיל געוואָרען; מ'הערט מעהר נישט זייערע קלאָגענדיגע, וואָס האבען אנגעוואָרפען א מורא אויף דער אידישער נאס. זיי האבען, ענדליך, אליין איינגעזעהן, אז זייער פעסימיזם האט אונטער זיך קיין גרונט נישט און זיי טוען איצט דאס בעסטע, וואָס זיי קענען — זיי שווייגען.

אין דער אידישער נאס איז איינמאל נישט געווען קיין פלאץ פאר פעסימיזם. בטחון איז עבד אדיש, עס לייענט אין אידישען כאראקטער, און אט דער דאזיגער כאראקטער - שטריך האט אונז געגעבען כח איבערצוטראָגען די ערגסטע ליידען, די שווערסטע צרות. עס איז א זינד צו וועלען איינשטעלען דעם אידישען בטחון, אבער וואָס אנבעלאנגט די ציין - איינזיכטען איז בכלל נישט קיין פראגע פון גלאט בטחון. מ'דארף בכלליו קוקען מיט אָפענע אויגען ציזעהן, אז מיר וועלען קריגען ארץ - ישראל. פונקט ווי אין ענגלאנד האט נישט קיין אור-זאך אונז גלאט צו נארען מיט פארשפרייטונגען. האבען נישט אומערע ציוניסטישע פירער קיין איראנד אונז כבטיח צו זיין זאכען, ווען זיי וואָלטען געדאכט אפילו דעם קלענסטען פארדאכט, אז זיי וועלען נישט קענען פארווירקליכט ווערען נאך דעם נעשפרעך, וואָס נחום סאָקאָלאָו האט מיט עטליכע וואָכען צו-ריק געדאכט מיט לארד קורזאָן, אין ה. סאָקאָלאָו אריינסעמומען פאר דער אידישער עפענטליכקייט נאך האָפענונגספולער פייהער. ארץ סמנים וויזען, אז מיר האבען געגלייבט אין יעדען ווארט פון דער באלפור - דעקלאראציע. נענארט האבען זיך נראד די פעסימיסטען און אזוי די פעסימיסטען זענען נאך אלעמען ערד טעטע אידיע, וועלען זיי זיכער צו-ריידען", וואָס נישט מיר, נאר זיי האבען זיך טועה געווען...

די ציוניסטישע אלוועלטליכע כאנ-ערענץ, וואָס וועט אָפענגעהאלטען ווע-ן אין באזעל, שוויצאריאן, אין די טעג ן 18-טען ביז'ן 22-טען יאנואר, וועט זיין פון גרויסער וויכטיגקייט. נאָדאָן הפסקה פון אלס זערס יאהר זינט דעם לעצטען ציוניסטישען קאָנגרעס, וועלען זיך צום ערשטען מאל צייט דאן ווידער ציוניסטישע דעלעגאטען פון דער נאס.

צער וועלט צו באשפרעכען אלגעמיין ציוניסטישע פראגען און פראָבלעמען.

די טעלעגראמע, וואָס די אנאדער ציוניסטישע פעדעראציע האט וועגען דעם ערהאלטען, ענטהאלט נישט קיין איינצעלע הייטען וועגען דער האזיגער כאנפערענץ עס איז אבער זעלבסטפערשטענדליך, אז די כאנפערענץ וועט באהאנדלען די ברע-נענדע ציוניסטישע פראגען פון טאָג. אזא כאנפערענץ מיט דער באטייליגונג פון ציוניסטישע פארשטעהער פון דער נאנ-צער וועלט, איז באמת נייטיג, ווייל שיין לאנג האבען זיך ציוניסטישע פארטעטער פון אלע לענדער וואו אידען וועפענען זיך, נישט צוגעזפענדערהט. און צוגעזפענדערהט זיך איז פאראן וואָס. די מהכמה האט אונז אָפענטליכ איינער פון אנדערען, אז אָפענריסען אין אנדערען, מיר זיך אויף ס'נייי צוזאמענקומען און זיך פון הונדערט פאמיליעס.

אין „פאלים קאורט"

א טאג פון תשיסה און חרטה....

נעכטען אין דער פרוה, האט די פאלים קאורט מאשין געארבייט אויף איין האלבען „הארט פאוער" מאָטאר, אזוי וועניג ארבייט איז געווען צו טאָן. עס האט אויסגעזעהען, ווי מען וואָלט גמרי אויפגעהערט צו זינדיגען. ווען מען דארף נעכטען אין פאלים קאורט א שבור פאר א רפואה, אָדער א גנב צו אטעווען א מענשען — וואָלט מען זיי נעמוזט אומפארטירען פון אן אנדער שטארט, אזוי פרום און אזוי גוט איז מען געווארען ביי אונז אין טאראנטא.

אין עס ווילט זיך זינגען א מזמור-שיר גו די מענשען קינדער פון טאראנטא, וואָס זיינען ארויף אויף'ן דרך חיישר, אט אזוי:

איהר שטילע טויבען
פון אונזער שטאדט,
נעבענשט און געלויבט
זאָלט איהר זיין!
עס פרעהט זיך אין בענשט זיך
מיט אייך אייער גאָט,
וואָס איהר מאכט אין פאלים
קאורט כוח מעהר קיין קלאפאט —
א, געבענשט און געלויבט
זאָלט איהר זיין!
אהן א שטאך ארבייט
ו'געזעסען דער ריכטער
אין דער קרוין-פראָטוקאר
געפייפט האט א ליעדער,
יעטווידער שכור
געוואָרען אין ניכטער
אין יעטווידער גנב
מאט שאוועל אין רידער
אויעק איז אפארזיענען
זיין שטיהעלע ברויט;
אין זוי א בעל תשובה
א מענט פאר'ן טוט,
האט יעדער פארברעכער
באשלאסען צו זיין.—
א, געבענשט און געלויבט
זאָלט איהר זיין!

ציוי אידישע באיעס באפריים.

בען ראזענבערג און סעם וואלינסקי, וועלכע זיינען איבער א וואָך געווען אויפסטירט אונטער א קלאגע פון גנבה — זיינען נעכטען פון קוידענע רעניסאן, באפרייט געווארען.

די קלאגע געגען דיעזע צוויי באיעס איז געווען, אז זיי האבען זיך ארויסגעדריסען אין א "פוי רום", וואו עס ווערט אויף פארקייפט סיגארעטס, סיגארס און נאך אזעלכע מכשירים, און האבען דארטען צוגעגעבען א סך סיגארעטס און סיגארס און אויף א שטיק „ביליארד-קלאָטה".

איינער א מר. פאסטער, האט דער צעהלט, אז ער האט אליין געזעהן, ווי סעם וואלינסקי האט אריינגעטראָגען א שטיק ביליארד-קלאָטה צו איינעם א מר. אייזענבערג אויף טיראלי סטריט, ווען כער האלט דארטען א ביליארד צימער, און האבען אויהם אָנגעבאָטען צו קויפען ביי זיי דעם אנטיקעל אבער אייזענ-בערג האט זיך ענטזאגט.

וואלט דאך געפאסט, אז אייזענבערג אליין זאָל אויך וויסען פון דער געשיכטע לאזט זיך אבער אויס, אז אייזענבערג וויסענט אפ די ערקלערונג פון מר. פאסטער. מען האט — זאגט ער — טאקי צו איהם ארייגעטראָגען "ביליארד קלאָטה" און ער האט זיך טאקי ענט-זאגט צו קויפען, אבער דאס איז ניט געווען וואלינסקי און אויף ניט שווארץ, נאר א פרעמדער מאן, וועלכען ער האט פריהער קיין מאָל ניט געזעהען.

„איז דאס די קייס?" האט דער ריכטער געפרעגט דעם קראון אטארני.

„יעס, יור וואָרשיפ".

„מעהר קיין באווייזען געגען זיי איז ניטא?"

„ניין".

„ריסמיזד".

עס ליגט איהם נעבאך ניט אין זינען קיין סאניטאריי.

הערי אש פון 151 דאנדעס סטריט וועסט, איז נעכטען אין דער פריה ער-שיענען פאר מאגיסטראט קינגספארד אונטער א קלאגע, אז אין זיין הויז ווערען ניט אפגעהיט די סאניטארישע רעגוליישאנס.

מר. אש האט ערקלערהט, אז ער איז די לעצטע צייט שוואך אין געזונד און ער האט זיך דארום ניט געקענט אפ-געבען מיט זיין הויז. ער האט פאר-שפראכען גאר אין גיכען ברענגען אלעס אין אריינונג.

דער ריכטער האט זיך באפרידיגט מיט דער ערקלערונג און צוגעגעבען, אז איש זעהט טאקי אויס ניט פאלקאס געזונד.

זיי לעבען זיך ווי די טויבען.

עס איז נעכטען אין קאורט קלאָהה גע-ווארען פאר אלע אנוועזענדען, אז מר. אן מרס. דזשאָהן סקאלפ לעבען ווי א פאר טויבען אין איין שטייגער.

אמת, סקאלפ האט פון צייט צו צייט ליעב אונטערצוקלאפען זיין פרוי'ן מיט די זייטען, און מרס. סקאלפ האט אויך צוגעגעבען, אז זי האט פאר גרויס ליעבע צו איהר "בעסערע-העלפט" אויהם געווארפען מיט א פיטשער אין דאָס אריין, אבער דאס איז גאָר ניט... זיי וואָלטען זיך אזוי געליעבט און געליעבט ביז הויך, דערט און צוואנציג יאהר, ווען... ניט די שטיפע קינדער.

מרס סקאלפ'ס איצטיגער געמאנדעל איז שוין ביי איהר דער צווייטער. מיט איהם האט זי גאָר ניט קיין קינדער, דער-פאר דאס זי אבער דריי „מיל'אנעשער קעס", וואָס זיינען איהר געבוירען ביריטשה פון ערשטען מאן אין די דריי מי-ליאנטשיקעס האבען א מיאוסע טבע — זיי ווילען וועסען.

נעהמט זי מר. סקאלפ'ס פארדינסטען אין ניט אוועק צו איהרע מיליאנטשיקעס.

וויל מר. סקאלפ ניט ליידען.

מען זיך אין מען הרגעט זיך.

קוידענל רעניסאן האט באשלאסען איבערצוגעבען די קייס צו א דזשורי, ווייל מר. סקאלפ'ס לאיער האט ער-קלערהרט, אז ער האט געגען מרס. סקאלפ פאקטען, וואָס קענען מרעיש עולם זיין.

דער ריכטער האט, ווייזט אויס, נעזאלט שטערען דיי נעכטיגע זיסע שטלייטס פון פאלים קאורט מיט טט דרמיגע פאקטען...

„פערסאָנא גראטא"

א שעהנע, אפגעפיצטער אין ספאר-מישער דזשענטעלמאן, מיט'ן נאָמען מאמא מארינגטאן האט מיט א זיסען שמייכעלע נעכטען צוגעגעבען, אז ער האט געזינדיגט גענען דעם אנטעריא טעמפערענס עקט".

און ווען דער קוירנעל האט איהם טעהייסען באצאהלען $200, האט מר. מארינגטאן ארויסגענומען א פראכטפאל-שעהנעם לעדער בייטעל, ארויסגענומען פון דארטען צוויי הונדערט "שפיצען" און מיט א זיסען שמייכעלע עס צוגעטראָ-גען צו דער קאסע.

און מיט'ן זעלבען זיסען שמייכעלע איז מר. טארינגטאן ארויס פון געריכטס-צימער.

א צו לייכטע שטראף.

רייטאנד קאהערטה, וועלכער האט זיך ערקלערהרט שולדיג אין טרייבען אן אויטאמאביל זייענדיג שכור, איז נעכטען באשטראפט געוואָרען מיט זיבען טעג דזשיל-פארם.

אונזער גרויסע פליכט איז דעם גרוי-סען מאמענט

פון הרב הלל קוהן.

(המכונה דר. פיליפ קליין.)

מי כתב מליצת העניה אמרי חנינה ומיעה. שהיו מחבבין את חצרות. אמה רבי שמעון בן גמליאל אף אנו מחבבין את הצרות אבל מה נעשה אם באנו לכתוב אין אנו מספיקין.

(שבת י"ג ע"ב.)

דער צאָרן פון גאָט איז אויסגעגאָ-סען געוואָרען אויף אונזערע ברידער אין אייראָפּא אין די לעצטע 5 יאָהר. זיי האבען געליטען מעהר פון אלעמען אין דער צייט פון מלחמה און נאָך מעהר ווען די מלחמה איז געענדיגט געוואָרען. די צרות פון היינט זיינען גרעסער פון די צרות פון נעכטען. די פען איז צו שוואך — צו געבען דעם קלענסטען בעגריף פון דאָס וואָס די אידען האבען אין די לעצטע יאָהרען אויבערגעטראָגען און וואָס זיי טראָגען יעצט אויבער. וואָס מעהר בע-ריכטען עס קומען אין פון פוילען, פון רו-מעניען, פון ליטא, פון גאָליציען און פון אוקראָאינא, אלס מעהר בולט שטעלט זיך אויס דער גרויסער חורבן וואָס דאָרט איז געשעהען. די שרעקענישען וואָס זיינען געשעהען אין אוקראָאינא און אנדערע לענדער איבערטרעפען די גרויסע שחיטות וואָס זיינען געמאכט גע-וואָרען אויף די אידען אין די צייטען פון חמעלניצקי און גאנטא און די בחוטינע טעג פון גזרה תו"ח ות"ט.

די צרה האט ניט געטראָפען איינ-צעלנע אידען אליין, דער גאנצער רו-סישער, פויילישער און אונגארישער יו-דענטום וואָס האט אזוי בעאיינפלוסט די אידען פון אלע לענדער, דער יודענטום וואָס האט אויסגענומען רבנים און גאונים, סופרים און חכמים פאר אלע לענדער, דער יודענטום וואָס האט גע-געבען די לעבענס בלוט פאר אלע אי-דען פון דער וועלט איז אין גאנצען הריב געוואָרען. ישיבות, בתי מדרשים, תלמיד תורה'ס זיינען אבגעווישט געוואָרען. די אידישע קהלות זיינען צערסיסן געוואָרען. עס איז מעהר ניטא אירגענד וועלכער פאר-דים וואָס זאָל פערבינדען די אידען פון איין שטאָדט מיט די אידען פון א צווייטע שטאָדט. די שטארקע אראגניזאציאָן וואָס האט געהערשט צווישען די ארטא-דאקסישע אידען איז מעהר ניטא. עס איז דאָ א געפאהר אז דער גאנצער רוסישער און פויילענשער אידענטום נעהט אונטער דורך דער גרויסער וועלט איבערקעהרע-ניש.

אונזערע חכמים האבען אונז גע-זאָגט „צדקה עשה הקדוש ברוך הוא לישראל שפזרן בין האומות", גאָט האָט געגען א חסד מיט די אידען וואָס ער האָט זיי צושפרייט צווישען די פעלקער, אום ווען עס טרעפט אן אונגליק צו אידען אין איין לאנד, זאָלען זיין אידען אין אנדע-רע לענדער וואָס זאָלען זיי העלפען אין זייער נויט. אין דער גאנצער צייט פון דער אידיער געשיכטע זעהן מיר ווי אידען וועמען דאס אונגליק האָט געטראָפען אין איין לאנד, האבען געקראָגען טרייסט און הילפע פון אידען אין אנדערע לענדער. זיי האבען אויפגענומען זייערע פליטים, האָ-בען אויסגעלייזט זייערע געפאנגענע און האבען געמאכט די שווערסטע קרבנות צו העלפען זייערע ברידער אין נויט.

וועלען אונזערע ברידער אין אמערי-קא וואָס זיינען גליקליך געווען דערמיט, וואָס זיי זיינען געקומען אין דער לאנד פון פרייהייט בעפאָר דער חורבן איז גע-קומען אין אייראָפּא, און ווייניגער ווי זייערע עלטערע וועלען האבען געטון אין עהנ-ליכע אומשטענדען? די אידען אין אמע-ריקא וויסען איין פליכט אין טוען עס. זיי האבען געאָלפען אין די לעצטע יאָה-רען ווען עס איז געווען א פראגע פון בהיים אין קליידער, און וועלען טון זייער פליכט אויך יעצט ווען די אויסגע-בע ווערט פיעל גרעסער.

עס איז געקומען די צייט פון צוריק אויפבויאונג, צורוקשטעלען דעם יודע-טום וואָס איז הרוב געוואָרען. עס איז נויטיג ניט געלד אליין, נור אויך די פער זעגליכע אינטערעס פון די יענגע אידען וועמען עס איז טייער די אידישע רעליג-ניאָן און די אידישע טראדיציעס.

די צייט איז געקומען פון צוריק עפענען די אידישע ישיבות, בתי מדרשים תלמוד תורות און אנדערע אידישע אנ-שטאלטען. עס איז נויטיג אז זיי זאָ-לען צוריק אויפגעבויט ווערען אין ריכטי-גען אידישען גייסט, לייט די פרינציפען פון די פרומע אידען, וועלכע זיינען מעהר ווי 90 פראצענט פון אונזערע ברידער פון צווייטען זייט יום. עס איז דאָ א גע-פאהר אז די ארבייט פון הילפע זאָל ניט אויסגעפירט ווערען פון מענשען וואָס האבען ווייניגע סימפאטהיע מיט דיעזע אידעען און פרינציפען און זאָלען ניט ארויפגעלייגען אויף די רוסישע, פויליש-שע, גאליציע, רומעניע און אונגארישע אי-דען אידעען, וועלכע זיינען געלען זיי-ערע פרינציפען און אנזלטבען. די פרו-מע אידען אין אמעריקא מוזען איצט שטעהן אויף דעם וואך און אכטונג גע-בען אז זיי זאָלען נישט געלט אין איין אויגע מיט זייער געלט און איינפלוס ניט העלפען זאכען וואָס זיינען געגען זייערע פרינציפען און געגען די פרינציפען פון די רוסישע און פויליש-שע אידען.

אויך ביז יעצט, ווען עס איז גע-ווען בלויז א פראגע פון בחויב אין קליי-דער, זיינען געווען קלאגען אז די ארטאָ-דאקסישע אידען זיינען פארגאכלעסיגט געוואָרען, ווייל די ראדיקאלען, וועלכע זיי-נען בעסער פאראייניגט און קענען בע-סער שטייען האבען געקראָגען דעם בעס-טען חלק, ווערענד די ארטאָדאקסישע אידען וואָס האבען יעצט קיין פארבינ-דונג מיט קיין ארגאניזאציאָן און קענען אויך ניט שרייען, זיינען פארקוקט גע-וואָרען. די זאך וועט ווערען מעהר ערענסט ווען עס וועט זיין א פראגע פון העלפען די אידישע לעהר אנשטאלטען און רעליגיעזע אנשטאלטען. די ארטאָ-דאקסישע אידען מיט זייער בעשידענהייט וועלען פארקוקט ווערען. זייערע אנ-שטאלטען ווערען פארנאכלעסיגט ווערען, אויב מיר דא אין אמעריקא וועלען ניט אכטונג געבען אז עס זאָל דערצו ניט קומען.

די אידען אין אמעריקא ביי וועמען די אידישע רעליגיאָן און אידישע טראָ-דיציעס זיינען טייער מוזען דעריבער אכ-טונג געבען צו שטעהן צוזאמען, ארבייטען צוזאמען צו פארהיטען דאס יודענטום פון א גרויסען געפאהר. אין אזא צייט מו-זען אלע אידישע פיהרער, רבנים, רבי'אים און שוחטים וואָס האבען אן איינפלוס אין זייערע קאָנגרעגיישאָנס זיך האלטען צוזאמען און שטעהן מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע אין אמעריקא. זיי מוזען איהר מיט זייער הילפע און זייער איינפלוס איהר געבען די מאכט אז זי זאָל קענען שטעהן דערפאר אז די ארטאָדאקסישע אידישע און ארטאָדאקסישע אנשטאלטען זאָלען קריגען זייער פולע אנערקענונג און אלע שטיצע וואָס זיי פארדיענען. אויך פרומע אידען וויילען ניט אז פאר זייער געדלט זאָלען געשטיצט און אויסגע-האלטען ווערען זאכען, וועלכע זיינען גע-גען זייערע אנזיכטען מוזען זיי זי האל-טען מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע און איהר געבען דעם מאנדאט צו שטעהן פאר די אידישע רעליגיאָן און טראָ-דיציעס.

עס זיינען דא זעהר פיעלע פראָ-גען אין בעצוג צו די ארבייט פון הילפ, וועלכע וועלען מוזען געלעזט ווערען. עס איז דא א דריינגערע פראגע פון טוי-זענדע יתומים אליין וואָס מוזען אויפ-געבראכט ווערען. עס איז א פראגע פון שטיצען און העלפען צדיק אויפבויען די אידישע אנשטאלטען אין רעליגיעזע אנשטאלטען. די ארטאָ-דאקסישע אידען מיט זייער בעשידענהייט וועלען פארקוקט ווערען. זייערע אנ-שטאלטען ווערען פארנאכלעסיגט ווערען, אויב מיר דא אין אמעריקא וועלען ניט אכטונג געבען אז עס זאָל דערצו ניט קומען.

די אידען אין אמעריקא ביי וועמען די אידישע רעליגיאָן און אידישע טראָ-דיציעס זיינען טייער מוזען דעריבער אכ-טונג געבען צו אויפהיטען דאס יודענטום פון א גרויסען געפאהר. אין אזא צייט מו-זען אלע אידישע פיהרער, רבנים, רבי'אים און שוחטים וואָס האבען אן איינפלוס אין זייערע קאָנגרעגיישאָנס זיך האלטען צוזאמען און שטעהן מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע אין אמעריקא. זיי מוזען איהר מיט זייער הילפע און זייער איינפלוס איהר געבען די מאכט אז זי זאָל קענען שטעהן דערפאר אז די ארטאָדאקסישע אידישע און ארטאָדאקסישע אנשטאלטען זאָלען קריגען זייער פולע אנערקענונג און אלע שטיצע וואָס זיי פארדיענען. אויך פרומע אידען וויילען ניט אז פאר זייער געדלט זאָלען געשטיצט און אויסגע-האלטען ווערען זאכען, וועלכע זיינען גע-גען זייערע אנזיכטען מוזען זיי זי האל-טען מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע און איהר געבען דעם מאנדאט צו שטעהן פאר די אידישע רעליגיאָן און טראָ-דיציעס.

עס זיינען דא זעהר פיעלע פראָ-גען אין בעצוג צו די ארבייט פון הילפ, וועלכע וועלען מוזען געלעזט ווערען. עס איז דא א דריינגערע פראגע פון טוי-זענדע יתומים אליין וואָס מוזען אויפ-געבראכט ווערען. עס איז א פראגע פון שטיצען און העלפען צדיק אויפבויען די אידישע אנשטאלטען אין רעליגיעזע אנשטאלטען. די ארטאָ-דאקסישע אידען מיט זייער בעשידענהייט וועלען פארקוקט ווערען. זייערע אנ-שטאלטען ווערען פארנאכלעסיגט ווערען, אויב מיר דא אין אמעריקא וועלען ניט אכטונג געבען אז עס זאָל דערצו ניט קומען.

די אידען אין אמעריקא ביי וועמען די אידישע רעליגיאָן און אידישע טראָ-דיציעס זיינען טייער מוזען דעריבער אכ-טונג געבען צו אויפהיטען דאס יודענטום פון א גרויסען געפאהר. אין אזא צייט מו-זען אלע אידישע פיהרער, רבנים, רבי'אים און שוחטים וואָס האבען אן איינפלוס אין זייערע קאָנגרעגיישאָנס זיך האלטען צוזאמען און שטעהן מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע אין אמעריקא. זיי מוזען איהר מיט זייער הילפע און זייער איינפלוס איהר געבען די מאכט אז זי זאָל קענען שטעהן דערפאר אז די ארטאָדאקסישע אידישע און ארטאָדאקסישע אנשטאלטען זאָלען קריגען זייער פולע אנערקענונג און אלע שטיצע וואָס זיי פארדיענען. אויך פרומע אידען וויילען ניט אז פאר זייער געדלט זאָלען געשטיצט און אויסגע-האלטען ווערען זאכען, וועלכע זיינען גע-גען זייערע אנזיכטען מוזען זיי זי האל-טען מיט די סענטראל רעליגיעזע קאָמיטע און איהר געבען דעם מאנדאט צו שטעהן פאר די אידישע רעליגיאָן און טראָ-דיציעס.

עס זיינען דא זעהר פיעלע פראָ-גען אין בעצוג צו די ארבייט פון הילפ, וועלכע וועלען מוזען געלעזט ווערען. עס איז דא א דריינגערע פראגע פון טוי-זענדע יתומים אליין וואָס מוזען אויפ-געבראכט ווערען. עס איז א פראגע פון שטיצען און העלפען צדיק אויפבויען די אידישע אנשטאלטען אין רעליגיעזע אנשטאלטען. די ארטאָ-דאקסישע אידען מיט זייער בעשידענהייט וועלען פארקוקט ווערען. זייערע אנ-שטאלטען ווערען פארנאכלעסיגט ווערען, אויב מיר דא אין אמעריקא וועלען ניט אכטונג געבען אז עס זאָל דערצו ניט קומען.

קענעדער אידען זוכען זייערע קרובים

די אידישע איירפאָראישע צייטונגען ווערען געבעטען די גרוסען איבער צודרוקען.

אסתר קאזדי, 115 דאנדעס סט. וועסט טאראנטא, זוכט איהרע עלטערען, משה דוד פינער פון טאמאשאוו, קאזענאס, פיעטראקאווער גוב.

פיישע ליבמאן, 204 דזשאהן סט. טא-ראנטא זוכט זיין ברודער מרדכי ליבמאן פון באברויסק, מינסקער גוב. פאליציייסקע נאס.

מרדכי ניהמלמאן, 331 קווין סט וועסט, טאראנטא זוכט שרה שטיינבוים פון אסטראוועע, ראדאמער גוב. דער לעצטער אדרעס איז געווען אין דענ-קאף.

י. מינין, 218 מיקאל סט. טאראנטא, זוכט הירשעל מינין פון לאדז, מלי-נארסקי 7.

משה שוגערמאן, ערען אנטאריא, זוכט זיין אנקעל חיים שאין פון באלטע, פאדאליער גוב. לאנגע נאס, אויף זיין ברודער אשר צוקיניווסקע פון באלטע פאדאליער גוב. אויף זיין ברודער בדוך צוקיניווסקי פון קיעוו וואסיליקאווער נאס.

שרה זוסמאן, 69 עלם סט. זוכט איהר שוועסטער מאלע קופערמאן פון וואַרשא, וואלינסקע 15.

מר. פיינשטיין, 101 קעסטרין סטריט, סאוטה, האמילטאן אנט. זוכט זיינע עלטערען טוביה זאכוועל דער טיש-לער פון פרייש, וויטעבסקער גוב. שאגעדער נאס.

מיליע, זיין מוטער פיה שרה, זיין שוועסטער ראשקע, זיין ברודער שמואל פון ראזעויע, סלוצקער אוי-עזד, מינסקער גוב.

הערי גאָלד, 118 דעניסאן עוו. טאראנטא זוכט זיין פרוי און קינד שרה ברינזע גאָלד פון יעקאטערינאסלאוו קיוס-קאווסקי 28.

מרדכי ניהמלמאן, 331 קווין סט וועסט, טאראנטא זוכט שרה שטיינבוים פון אסטראוועע, ראדאמער גוב. דער לעצטער אדרעס איז געווען אין דענ-קאף.

פייבוס, 935 בלור סטריט וועסט טאראנטא, זוכט זיין ברודער הירשעל פייבוס פון אהער, אונגארן.

טשעסי לעווין, 475 קווין סט. וועסט, טאראנטא, זוכט איהר שוועסטער צירע רייזעל וויאלפאוויטש, פון ווידז, קאוונער גוב.

יוסף רינקאווער, 63 בעווייס פלייס טא-ראנטא, זוכט איציק רינקאווער פון באהו רומעניען, סטראד. פאשטיק וועקי

דער אלבער זוכט נתן רינקאווער, הערמאן טאביצידער פון בוקארעסט רומעניען. אויך מרדכי רינקאווער, א כארבער פון נאזאוגא, רומעניען, נאיע נאס.

בעני גרעס, 42 עלים סטריט טאראנטא, זוכט זיין ברודער הירשעל און פא-

אידען שיקען איז נאוועמבער נעלד צו זעקס טויזענד קרובים

ניו יארק —

די דזשאָינט דיסטריביושאן קאָמיטע מאכט בעקאנט, דאָס היינט איהרען האָ-בען חורך איהר געלד זענדונג העפארט-מענט געשיקט אין מאָנאט נאָוועמבער געלד צו זעקס טויזענד מלחמה פעראונ-גליקטע קרובים אין אייראָפּא. די סומע פון דא וועגעשיקטע געלדער בעטרעפט 162,399 דאָלאר.

אויסער דעם האָבען אין פערלויף פון זעלבען מאָנאט 2800 פערזאָן געמאכט אין די אָפּסעס פון דער קאָמיטע אנפראָ-גן אונגליקטע לענדער.

די דזשאָינט דיסטריביושאן קאָמיטע נעהמט אן צו שיקען געלד נאָך די פאָל-גענדע ערטער:

פלאצק, לאָמזע. פעטריקאוו, סערלעין, וואַרשא, ראדאָם, לובילין, מישער דזשענטעלמאן, מיט'ן נאָמען מאמא מארינגטאן האָט מיט א זיסען שמייכעלע נעכטען צוגעגעבען, אז ער האָט געזינדיגט געגען דעם אנטעריא טעמפערענס עקט".

און ווען דער קוירנעל האָט איהם טעהייסען באצאהלען $200, האָט מר. מארינגטאן ארויסגענומען א פראכטפאל-שעהנעם לעדער בייטעל, ארויסגענומען פון דארטען צוויי הונדערט "שפיצען" און מיט א זיסען שמייכעלע עס צוגעטראָ-גען צו דער קאסע.

און מיט'ן זעלבען זיסען שמייכעלע איז מר. טארינגטאן ארויס פון געריכטס-צימער.

א צו לייכטע שטראף.

רייטאנד קאהערטה, וועלכער האָט זיך ערקלערהרט שולדיג אין טרייבען אן אויטאמאביל זייענדיג שכור, איז נעכטען באשטראפט געוואָרען מיט זיבען טעג דזשיל-פארם.

איז דער „אידישער זשורנאל"

הייט דער קורס

פוילישע מארקס $14.40 - 1000 מארק

פוילישע קראנען $10.30 - 1000 קראנען

די פרייזען זענען אין קאנאדער געלט.

גוראפסקי קאמפאניע

113 Queen St. West Toronto

171 James St. North Hamilton

אפען אוועגד ביז 8 אוהר שבת ביז 9 אוועגד

וואטשט אונזערע ווייטערדיגע אנאנסמענט וועגען קייבעל זענדונגען